

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Відділення поліції № 3 (м. Заставна) Чернівецького
районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Чернівецькій області**

12.03.2025

м. Чернівці, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 12.03.2025 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 3 (м. Заставна) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – відділення поліції, підрозділ поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Ісопенко Ірина Юльянівна, представник Уповноваженого у Чернівецькій області (керівник групи НПМ);

Пітей-Маляр Аліна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Сидоренко Олександр Олегович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Лупу Аріна Віталіївна, представник громадської організації;

Третьяков Віктор Володимирович, представник громадської організації.

Відділення поліції знаходиться за адресою: місто Заставна, вулиця Незалежності, 67, Чернівецький район, Чернівецька область, 59400.

Начальник відділення поліції – Параскинюк Ігор Борисович.

Відділення поліції розміщено у окремій двоповерховій будівлі.

При вході в будівлю розміщено табличку з найменуванням підрозділу поліції (фото 1), а також наявна кнопка виклику персоналу для осіб з інвалідністю (фото 2), яка знаходиться у технічно справному стані та інформація про найменування підрозділу поліції, яка продубльована крапковим шрифтом за системою Брайля (фото 2).

У відділенні поліції впроваджено у діяльність систему обліку усіх дій із затриманими особами – інформаційну підсистему «Custody Records» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».

На першому поверсі облаштовано вестибюль, чергову частину, кімнату для затриманих, фронт-офіс, кімнату для прийому громадян, зелену кімнату для роботи із дітьми та підлітками, кімнату для проведення слідчих дій, кімнату для конфіденційного побачення затриманого із захисником, кімнату для проведення інтерв'ю із затриманими (фото 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10).

У вестибюлі розміщено у доступному місці інформаційні стенди з довідковою інформацією, каналів комунікації з Уповноваженим Верховної

Ради України з прав людини, графік прийому громадян, та іншу довідкову інформацію (фото 11). А також забезпечено вільний доступ до питної води.

До програм підготовки та посадових інструкцій працівників поліції включено навчальні матеріали та інформація про заборону катувань та інших видів неналежного поводження.

Під час відвідування відділення поліції, затримані особи не утримувались.

У 2024 році співробітниками відділення поліції затримано: за вчинення адміністративних правопорушень – 17 осіб, затриманих за вироком суду – 3 особи, затриманих за статтею 208 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) – 12 осіб. Станом на 12.03.2025 співробітниками відділення поліції затримано: за вчинення адміністративних правопорушень – 4 особи.

Під час відвідування встановлено, що працівники відділення поліції пройшли тренінги про надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати.

У черговій частині наявні аптечки для надання домедичної допомоги, наповнені лікарськими засобами з актуальним строком придатності (фото 12).

Відповідно до вимог Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), будівля підрозділу поліції обладнана підйомником, що забезпечує вільний доступ до прищення відділення поліції маломобільним групам населення.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділення поліції групою НПМ здійснено 28.04.2023.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації:

Керівнику Головного управління Національної поліції України в Чернівецькій області:

1. Розглянути результати моніторингу та вжити, в межах компетенції, заходи щодо усунення виявлених порушень.

Керівнику Відділення поліції № 3 (м. Заставна) Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. Призначити відповідального працівника за перебування затриманих осіб у підрозділі;
2. Призначити відповідального працівника за стан інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб;
3. Забезпечити належне оформлення протоколів затримання;
4. Забезпечити повідомлення родичів про затримання особи;
5. Забезпечити належне ведення журналів;
6. Здійснити підготовку службових осіб відділення поліції щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги з отриманням відповідного посвідчення;

7. Вжити заходів щодо вивчення службовими особами відділення поліції Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затверджений спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156;
8. Забезпечити систему відеоспостереження;
9. Забезпечити безбар'єрність для осіб з інвалідністю;
10. Розмістити інформаційні стенди в зоні доступності для відвідувачів;
11. Забезпечити право на приватність, а саме встановити двері в санітарних вузлах;
12. Контролювати зону приватності при встановленні відеоспостереження в кімнатах для затримання;
13. Обладнати кімнату для проведення слідчих дій.

У ході відвідування групою НПМ встановлено, що більшість рекомендацій виконані та порушення усунуті.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

1. Облік осіб, які перебувають у відділенні поліції ведеться з порушенням вимог, передбачених Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440. А саме, під час відвідування виявлено порушення ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених, зокрема кориговано записи № 63, № 115, а також порядку реєстрації осіб. Так, інформацію про членів групи НПМ не внесено до даного журналу.

2. У ході відвідування встановлено, що у відділенні поліції не заповнено вакансію Інспектора з дотримання прав людини, а обов'язки відповідно до наказу від 04.02.2025 № 21 покладено зокрема на чергових та слідчих відділення поліції, що суперечить частині 2 статті 212 Кримінального процесуального кодексу України. Відтак, така практика може призвести до порушень прав людини через відсутність контролю за діяльністю поліції.

Під час візиту Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) до України 8 – 21 грудня 2017 року, у доповіді [CPT/Inf (2018) 41], делегація зазначала як позитив наявність у штаті підрозділів поліції спеціально підготовленого «інспектора з дотримання прав людини». Такий працівник забезпечить уникнення проблем щодо незафіксованих

затримань і допитів, а також забезпечить вільний доступ до адвоката та стане гарантією проти жорстокого поводження із затриманими.

Право на охорону здоров'я, медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. У черговій частині відділення поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія з відповідними адресами та телефонами сайтів ЗПТ.

Під час спілкування із черговим виявлено, що він не ознайомлений з порядком дій під час доставляння до відділення поліції особи, яка перебуває на обліку ЗПТ/АРТ – потребує замісної підтримувальної терапії або антиретровірусної терапії.

Відділення поліції не надало групі НПМ інформацію стосовно кількості осіб, які отримували ЗПТ під час утримання у відділенні поліції з початку року.

Дані факти свідчать про недотримання вимог Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії затвердженого, спільним наказом МОЗ, МВС, МЮ, ДС УКН від 22.10.2022 № № 821/937/1549/5/156, оскільки органи внутрішніх справ сприяють організації надання ЗПТ або проведення детоксикації адмінзатриманим.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції в Чернівецькій області:

1. Заповнити вакансію Інспектора з дотримання прав людини у відділенні поліції.

Начальнику Відділення поліції №3 (м. Заставна) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. Вжити заходів щодо належного ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених до відділення поліції;
2. Забезпечити виконання обов'язку з контролю за дотриманням прав затриманих у відповідності до норм Кримінального процесуального кодексу України;
3. Забезпечити розміщення переліку закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія з відповідними адресами та телефонами сайтів ЗПТ у приміщенні чергової частини;
4. Провести навчання щодо порядку дій під час доставляння до відділення поліції особи, яка перебуває на обліку ЗПТ/АРТ – потребує замісної підтримувальної терапії або антиретровірусної терапії.

Додаток: фотоматеріали на 2 аркушах.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Чернівецькій області**

Ірина ІСОПЕНКО

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

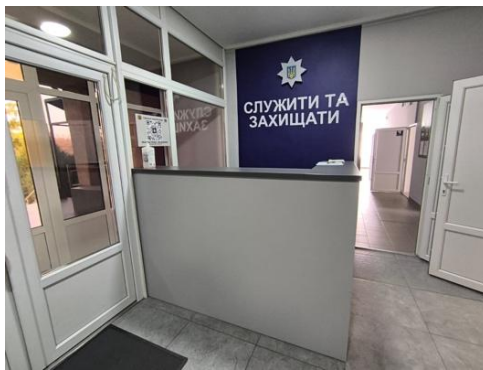

Фото 4

Фото 5

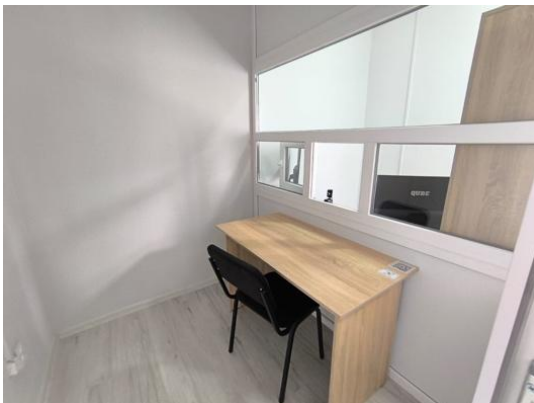

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

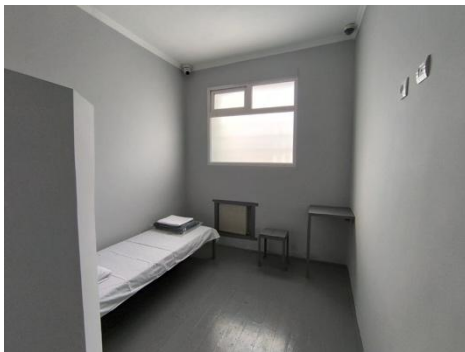

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

